

**aşırı düşük teklif açıklaması
kapsamında sunulan
malîyet/satış tespit
tutanaklarının gerçeği
yansıtmadığı, tutanak
içeriğindeki bilgilerin
mükellefin yasal defter ve
belgelerinden çıkarılmadığı
hususunun belgeler üzerinde
yapılan şekli bir incelemeyle
dahi tespit edilebileceği ve
işlem tarihinde yürürlükte
olan İhale Genel Tebliği
maddesi uyarınca Kamu İhale
Kurulu'nun bu hususları
incelemeye yetkili olduğu
anlaşıldığından, dava konusu
işlemden hukuka uygunluk, dava**

**konusu işlemin iptali yolunda
verilen İdare Mahkemesi
kararında ise sonucu
itibarıyla hukukî
isabetsizlik bulunmamaktadır.**

Danıştay 13. Daire Başkanlığı
2015/2993 K.

2014/5204 E. ,

.

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2014/5204

Karar No : 2015/2993

Temyiz İsteminde Bulunan (Davalı) : Kamu İhale Kurumu

Vekili :

Karşı Taraf (Davacı) :

Vekili :

İstemın Özeti : Ankara 11. İdare Mahkemesi'nin 21.10.2014 tarih ve E:2014/366, K:2014/1339 sayılı kararının; ihale üzerinde kalan firmanın yaptığı aşırı düşük teklif açıklamasının mevzuata uygun olduğu, açıklama kapsamında sunulan belgelerde yer alan bilgilerin ticari hayatın olağan durumu ve ekonomik verilerle uyumlu olmadığı yolunda bir

değerlendirme yapılmasının mümkün bulunmadığı ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi nin Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Mahkeme kararının gerekçeli olarak onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin işin gereği görüşüldü:

Dava; ... Bölgesi Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği tarafından 30.10.2013 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan "... Birlik Genel Sekreterliği ve Bağlı Sağlık Tesislerine 24 Ay Süreli 1857 Kişi İle Bilgi Sistemi Kullanım, Kurulum, Network Donanım, Teknik Destek ve Yazılım Bakım Elemanı Hizmet Alımı (1. ve 3. Kısım)" ihalesine katılan davacı şirket tarafından; ihalenin 1. ve 3. kısımları üzerinde bırakılan isteklinin aşırı düşük teklif açıklamasının mevzuata uygun olmadığından bahisle yapılan itirazın şikâyet başvurusunun reddine ilişkin Kamu İhale Kurulu'nun 02.01.2014 tarih ve 2014/UH.II-16 sayılı kararı ile iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesi'nce; ihalenin 1. kısmına 8 teklif verildiği, ... Tem. Gıda Elek. Mak. Tek. Ser. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.'nin teklifinin "birim fiyat teklif cetvelinde aritmetik hata bulunduğu" gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, ... Destek Hiz. Ltd. Şti.- ... Elek. Sis. San. ve Tic. A.Ş. İş Ortaklığı, ... Tek. İnş. ve Oto. San. Tic. Ltd. Şti., ... Yön. San. Tic. A.Ş., ...Org. Sağ. Dan. Tic. Ltd. Şti.- ...Eğ. Sos. Hiz. Tem. Org. Ltd. Şti.- ... Sos. Hiz. Gıda Tek. San. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'nın aşırı düşük teklif sorgulamasına tâbi tutulduğu, söz konusu isteklilerin idarece belirlenen süre içerisinde açıklama

sundukları, idarenin açıklamaları yeterli gördüğü ve ihalenin 1. kısmının ...Tur. Tek. İnş. ve Oto. San. Tic. Ltd. Şti.'nin uhdesinde bırakıldığı, ... Personel Destek Hiz. Ltd. Şti.- ... Elek. Sis. San. ve Tic. A.Ş. İş Ortaklığı'nın ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği; ihalenin 3. kısmına 9 teklif verildiği, ... Sos. ve Sağ. Hizm. Bilgi İşl. Oto. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin teklifinin "bilançosunun uygun olmadığı ve aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında giyim giderini tevsik eden belge sunmadığı" gerekçeleriyle, ...Sağ. ve Sos. Hiz. Med. Tem. San. Tic. Ltd. Şti.'nin teklifinin "yaklaşık maliyetin üzerinde olduğu" gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, ... Personel Destek Hiz. Ltd. Şti.- ... Elek. Sis. San. ve Tic. A.Ş. İş Ortaklığı, ...Tur. Tek. İnş. ve Oto. San. Tic. Ltd. Şti., ... Hiz. Yön. San. Tic. A.Ş., Haktok İnş. Taah. Eğ. Tur. Sağ. Tem. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti., ... Pak Sos. ve Sağ. Hizm. Bilgi İşl. Oto. San. ve Tic. Ltd. Şti. ve ... **Temizlik** Hizmetleri A.Ş.'nin aşırı düşük teklif sorgulamasına tabi tutulduğu ve ihalenin 3. kısmının ... Tur. Tek. İnş. ve Oto. San. Tic. Ltd. Şti.'nin üzerinde bırakıldığı, ...İnş. Taah. Eğ. Tur. Sağ. Tem. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.'nin teklifinin de ihalede ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği; davacı şirket tarafından ... Tur. Tek. İnş. ve Oto. San. Tic. Ltd. Şti.'nin aşırı düşük teklif açıklamasının ticari hayatın olağan akışına uygun olmadığı yolundaki itirazın şikâyet başvurusunun dava konusu işlemlerle reddine karar verildiği; ihalenin 1. ve 3. kısmında, aşırı düşük teklif açıklamaları uygun bulunarak ekonomik açıdan en avantajlı 1. teklif olarak belirlenen ... Tur. Tek. İnş. ve Oto. San. Tic. Ltd. Şti.'nin aşırı düşük teklif açıklamaları incelendiğinde; ihale konusu işte çalışacak personelin giyim giderinin maliyetine dayalı açıklamasının tevsiki için; 4 kalemden oluşan çeşitli giyim malzemelerinin her birine ayrı ayrı olmak üzere 0,00001 TL ile 0,00002 TL arasında değişen birim fiyatlar üzerinden toplamda 0,05 TL ve 0,15 TL fiyat öngörülen proforma faturalar sunulduğu, proforma fatura ile maliyet/satış tespit tutanağında öngörülen giyim maliyet bedellerinin maliyet

muhasebesi kayıtları açısından ticari hayatın olağan durumu ve ekonomik verilerle ilgili genel bilgilerle uyumlu olmadığı, teklif edilen bir parça malzemeye ilişkin birim fiyatın tedavüldeki para birimleri ile açıklanamayacağı, bu nedenle söz konusu isteklinin aşırı düşük teklif açıklamasının mevzuata uygun olmadığından işlemden hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş, bu karar davalı tarafından temyiz edilmiştir.

İşlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.4.2.4. maddesinde; tedarikçi veya üreticilerden alınan birim fiyatları gösteren proforma fatura sunularak açıklama yapılması durumunda proforma faturadaki birim satış tutarının; satışlar üzerinden açıklama yapıldığında, maliyet/satış tutarı tespit tutanağında yer alan ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olamayacağı, mükellefle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından proforma fatura üzerine; "Birim satış tutarının, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre çıkartılan ve tarafımdan onaylanan maliyet/satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerektiği; 79.4.2.15. maddesinde; maliyet/satış tutarı tespit tutanaklarının; 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu'na göre çalışan meslek mensuplarından, mükellefle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olanlar tarafından düzenlenmesi, bütün belge ve tutanakların her sayfasının taraflar tarafından imzalanarak kaşelenmesi gerektiği, bu tutanakların proforma fatura veya fiyat teklifi ekinde idareye verilmeyeceği ve düzenleyen meslek mensubu tarafından muhafaza edileceği, meslek mensubunun, proforma fatura veya fiyat teklifi üzerindeki beyanı ile tutanaklardaki beyanların doğruluğundan sorumlu olduğu, gerekli görülmesi durumunda ihaleyi yapan idare, proforma fatura ve fiyat tekliflerine ilişkin maliyet/satış

tutarı tespit tutanaklarını, incelemek üzere muhafaza eden meslek mensubundan isteyebileceği, ihale komisyonunun, gerek meslek mensubundan istenen tutanaklar gerekse istekliler tarafından açıklama kapsamında ihale komisyonuna sunulan tutanaklar üzerinde yaptığı inceleme sonucunda sunulan proforma fatura / fiyat teklifi ile bu belgeler arasında uyumsuzluk olduğunu tespit etmesi durumunda teklif reddedilerek uyumsuzluğun niteliğine göre söz konusu belgeler mükellef ve/veya isteklinin bağlı olduğu vergi dairesine gönderileceği ve gerekli olması halinde Cumhuriyet Savcılığı'na bildirim yapılacağı, ihale komisyonunca yapılan inceleme sonucunda, yukarıda belirtildiği şekilde bir uyumsuzluk olduğu tespit edilmemekle birlikte, belgelerde yer alan bilgilerin ticari hayatın olağan durumu ve ekonomik verilerle ilgili genel bilgilerle uyumlu olmadığı değerlendirilmesi durumunda isteklinin teklifi reddedilmeyeceği, ancak proforma fatura ve fiyat teklifleri ile maliyet/satış tutarı tespit tutanakları mükellef ve/veya isteklinin bağlı olduğu vergi dairesine gönderileceği; 79.4.2.18. maddesinde; itirazın şikâyet başvurularına ilişkin olarak Kurum tarafından yapılan incelemede gerekli görülmesi durumunda, proforma fatura ve fiyat tekliflerine ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları, bunları muhafaza eden meslek mensubundan istenebileceği, gerek meslek mensubundan istenen tutanaklar gerekse ihaleyi yapan idare tarafından Kurum'a gönderilen belgeler arasında yer alan proforma fatura ve fiyat teklif tutarları ile maliyet/satış tutarının arasında uyumsuzluk olduğunun veya bu belgelerde yer alan bilgilerin ticari hayatın olağan durumu ve ekonomik verilerle ilgili genel bilgilerle uyumlu olmadığı değerlendirilmesi durumunda; proforma fatura ve fiyat teklifleri ile maliyet/satış tutarı tespit tutanakları mükellef ve/veya isteklinin bağlı olduğu vergi dairesine gönderileceği ve gerekli olması halinde Cumhuriyet Savcılığı'na bildirim yapılacağı kurallarına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından, bahse konu

ihalenin 1. ve 3. kısımları üzerinde bırakılan ... Tur. Tek. İnş. ve Oto. San. Tic. Ltd. Şti.'nin aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında sunduğu proforma fatura ve maliyet/satış tutarı tespit tutanağında belirtilen giyim bedelleri ile teknik şartnamede öngörülen giyim malzemesinin karşılanmasının mümkün olmadığı ve proforma faturadaki meslek mensubu beyanlarının Kamu İhale Genel Tebliği'ne uygun olmadığı iddiasıyla Kamu İhale Kurumu'na başvurulduğu, Kurul'ca yapılan inceleme neticesinde ... Tur. Tek. İnş. ve Oto. San. Tic. Ltd. Şti.'nin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunduğu giyim bedellerine ilişkin proforma faturadaki bilgiler ile maliyet/satış tespit tutanağı arasındaki bilgilerin uyumlu olduğu, imza ve kaşe gibi şekli unsurların da mevcut olduğu, ...Tur. Tek. İnş. ve Oto. San. Tic. Ltd. Şti.'nin giyim giderlerini Kamu İhale Genel Tebliği'ne uygun olarak belgelendirdiği, proforma faturadaki birim fiyatların piyasanın olağan durumu ve ekonomik verilerle uyumlu olmadığından dolayı vergi dairesine yapılması gereken bildirim zorunluluğunun ihaleyi yapan idare tarafından yerine getirildiği belirtilerek itirazın şikâyet başvurusunun reddine karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlıkta; ... Tur. Tek. İnş. ve Oto. San. Tic. Ltd. Şti. tarafından ihalenin 1. ve 3. kısımlarına dair aşırı düşük teklif açıklaması kapsamındaki giyim giderlerinin belgelendirilmesi amacıyla ...Reklam Org. Maat. Teks. ve Tem. Nak. Elekt. İnş. Müt. Malz. San. Tic. Ve Ltd. Şti.'nden (... Reklam) temin edilen proforma fatura ve meslek mensubu tarafından düzenlenen maliyet/satış tespit tutanakları incelendiğinde; 1. kısım için verilen 25.10.2013 tarihli proforma faturadaki kalemlerden biri olan 1188 adet bay ceket-bayan ceket kalemi için birim fiyat ve toplam tutarların belirtildiği, bu kısım için meslek mensubu tarafından ... Reklam'ın yasal defter ve belgelerine göre ve yurtiçi satışlar (varsa yurtdışı satışlar) hesabından çıkarılan bilgilere dayanılarak düzenlendiği belirtilen 25.10.2013 tarihli maliyet/satış tespit tutanağında, teklife konu aynı kalem mal

için 1 adet yevmiye kaydı olduğu, 1188 adet toplam satış olduğu ve ağırlıklı ortalama satış tutarının da proforma faturada belirtilen tutar kadar olduğu görülmektedir. Bu defa ihalenin 3. kısmı hakkında ... Reklam tarafından verilen proforma faturada aynı kalem mal (bay ceket-bayan ceket) için toplam miktar 2.784 adet olarak belirtilmekte, bu kısım için meslek mensubu tarafından ... Reklam'ın yasal defter ve belgelerine ve yurtiçi satışlar (varsa yurtdışı satışlar) hesabından çıkarılan bilgilere dayanılarak düzenlendiği belirtilen 25.10.2013 tarihli maliyet/satış tespit tutanağında yurtiçi satışlar (varsa yurtdışı satışlar) hesabından çıkarılan tabloda teklife konu aynı kalem mal için 1 adet yevmiye kaydı olduğu, 2.784 adet toplam satış olduğu ve ağırlıklı ortalama satış tutarının da proforma faturada belirtilen tutar kadar olduğu görülmektedir. Başka bir anlatımla, aynı tarihte ve aynı mal için düzenlenen 2 adet maliyet/satış tespit tutanağında, farklı satış rakamlarına yer verilmiştir. Diğer giyim kalemleri için de, maliyet/satış tespit tutanağındaki bilgilerin, proforma faturadaki bilgilere göre düzenlenmesi suretiyle aynı yöntemle hareket edildiği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte; şirketin belirli bir hesap döneminde aynı maldan kaç adet sattığını, toplam satış tutarını ve ağırlıklı birim satış tutarını gösteren maliyet/satış tespit tutanaklarının farklı tutarlar içermesinin mümkün olmadığı açıktır.

Bu durumda; ... Tur. Tek. İnş. ve Oto. San. Tic. Ltd. Şti. tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan maliyet/satış tespit tutanaklarının gerçeği yansıtmadığı, tutanak içeriğindeki bilgilerin mükellefin yasal defter ve belgelerinden çıkarılmadığı hususunun belgeler üzerinde yapılan şekli bir incelemeyle dahi tespit edilebileceği ve işlem tarihinde yürürlükte olan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.4.2.18. maddesi uyarınca Kamu İhale Kurulu'nun bu hususları incelemeye yetkili olduğu anlaşıldığından, dava konusu işlemde hukuka uygunluk, dava konusu işlemin iptali yolunda verilen İdare Mahkemesi kararında ise sonucu itibarıyla hukukî

isabetsizlik bulunmamaktadır.

Dava konusu işlemin iptali yolundaki temyize konu Ankara 11. İdare Mahkemesi'nin 21.10.2014 tarih ve E:2014/366, K:2014/1339 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, temyiz istemi yerinde görülmeyerek anılan Mahkeme kararının yukarıda belirtilen gerekçeyle ONANMASINA; dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine, posta giderleri avansından artan tutarın davalıya iadesine, 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 07.09.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Üye Üye Üye Üye